

Bruselj, 14. januar 2025
(OR. en)

5039/25

LIMITE

ECOFIN 32
UEM 31

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	PRIPOROČILO SVETA za odpravo čezmernega primanjkljaja na Slovaškem

PRIPOROČILO SVETA

za odpravo čezmernega primanjkljaja na Slovaškem

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti člena 126(7) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 126 PDEU se države članice izogibajo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.
- (2) Pakt za stabilnost in rast temelji na cilju zdravih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen in za močno, trajnostno in vključujočo rast, podprto s finančno stabilnostjo, s čimer podpira uresničevanje ciljev Unije za trajnostno rast in delovna mesta.
- (3) 30. aprila 2024 je začel veljati reformirani okvir ekonomskega upravljanja EU. Okvir vključuje Uredbo (EU) 2024/1263¹ z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97. Vključuje tudi Uredbo Sveta (EU) 2024/1264 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97² o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem ter Direktivo Sveta (EU) 2024/1265³ z dne 29. aprila 2024 o spremembi Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic.
- (4) Svet je 26. julija 2024 v skladu s členom 126(6) PDEU odločil, da na Slovaškem obstaja čezmerni primanjkljaj zaradi neizpolnjevanja merila glede primanjkljaja⁴.

¹ UL L 209, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² UL L 209, 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>.

³ UL L, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>.

⁴ UL L, 1.8.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2129/oj>.

- (5) V členu 126(7) PDEU in členu 3(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97 je določeno, da mora Svet sprejeti priporočilo, ki ga naslovi na zadevno državo članico z namenom, da se stanje čezmernega primanjkljaja v danem roku odpravi. V skladu s členom 3(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97 mora biti v navedenem priporočilu določen tudi rok največ šestih mesecev, v katerem mora zadevna država članica sprejeti učinkovite ukrepe za ustrezno zmanjšanje čezmernega primanjkljaja. Če to upravičuje resnost razmer, se lahko navedeni rok skrajša na tri mesece. Poleg tega mora Svet v svojem priporočilu priporočiti, da država članica izvede korektivno pot gibanja očiščenih odhodkov⁵, ki zagotavlja, da se primanjkljaj sektorja država zmanjša in ohrani pod referenčno vrednostjo 3 % BDP v roku, določenem v navedenem priporočilu. Če se je postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem začel na podlagi merila glede primanjkljaja, je korektivna pot gibanja očiščenih odhodkov skladna z minimalno letno strukturno prilagoditvijo v višini vsaj 0,5 % BDP kot referenčno vrednostjo za leta, v katerih naj bi primanjkljaj sektorja država presegel referenčno vrednost. V skladu z uvodno izjavo 23 Uredbe Sveta (EU) 2024/1264 lahko Komisija v prehodnem obdobju v letih 2025, 2026 in 2027 prilagodi referenčno merilo, da bi upoštevala povečanje plačil obresti pri določanju predlagane korektivne poti za navedena leta.

⁵ V skladu s členom 2(2) Uredbe (EU) 2024/1263 „očiščeni odhodki“ pomenijo javnofinančne odhodke brez odhodkov za obresti, diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije, nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija, cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

- (6) Glede na predložitev nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta v skladu s členom 11 in členom 36(1), točka (a), Uredbe (EU) 2024/1263 je bilo v Sklepu Sveta z dne 26. julija 2024 upoštevano, da bo naslednji korak v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, in sicer priporočilo Komisije za priporočilo Sveta na podlagi člena 126(7) PDEU o odpravi čezmernega primanjkljaja, potekal skupaj z mnenjem Komisije o osnutkih proračunskih načrtov držav članic euroobmočja na podlagi člena 7 Uredbe (EU) št. 473/2013. Ta pristop omogoča, da se zagotovi skladnost med proračunskimi zahtevami v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in prilagoditveno potjo, določeno v srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih. Ta časovni okvir in odločanje v skladu s členom 126(6) oziroma členom 126(7) sta izredna in povezana s preходом na novi okvir, zato ne pomenita precedensa.
- (7) Realni BDP na Slovaškem se je v letu 2023 povečal za 1,4 %. Glede na jesensko napoved Komisije 2024 naj bi gospodarstvo v letu 2024 zaradi močne zasebne potrošnje zraslo za 2,2 %, čeprav naj bi se izvozno povpraševanje zmanjšalo. Realni BDP naj bi se v letu 2025 povečal za 2,3 %, glavni gonili pa naj bi bili zasebna potrošnja in naložbe. Stopnja brezposelnosti naj bi v letu 2024 dosegla 5,5 %, v letu 2025 pa 5,3 %. Inflacija naj bi se znižala z 11,0 % v letu 2023 na 3,1 % v letu 2024, nato pa dosegla 5,1 % v letu 2025.
- (8) Glede na podatke, ki jih je 22. oktobra 2024 potrdil Eurostat⁶, je primanjkljaj sektorja država na Slovaškem v letu 2023 znašal 5,2 % BDP. Glede na jesensko napoved Komisije 2024 naj bi primanjkljaj sektorja država v letu 2024 znašal 5,8 %, v letu 2025 pa 4,7 %, kar pomeni, da presega referenčno vrednost v obeh letih. Strukturni primanjkljaj naj bi v letu 2024 znašal 5,5 % BDP, v letu 2025 pa naj bi se zmanjšal za 1,0 odstotne točke.
- (9) Dolg sektorja država je konec leta 2023 znašal 56,1 % BDP. Glede na jesensko napoved Komisije 2024 naj bi se konec leta 2024 povečal na 58,9 % BDP, konec leta 2025 pa na 59,8 %, kar pomeni, da ne bo presegel referenčne vrednosti 60 % BDP.

⁶ Eurostat, Kazalniki eura, objavljeno 22. oktobra 2024. Glej: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22102024-AP>.

- (10) Slovaška je 15. oktobra 2024 v skladu s členom 11 in členom 36(1), točka (a), Uredbe (EU) 2024/1263 predložila prvi nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt. Načrt zajema obdobje 2025–2028 in predstavlja fiskalno prilagoditev skozi štiri leta. V priporočilu Sveta, s katerim se potrdi nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Slovaške za obdobje 2025–2028, se priporoča pot gibanja očiščenih odhodkov, ki upošteva vse potrebne zahteve korektivne poti in ki bi jo bilo treba priporočiti kot korektivno pot gibanja očiščenih odhodkov v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Korektivna pot gibanja očiščenih odhodkov je torej skladna z minimalno letno strukturno prilagoditvijo v višini vsaj 0,5 % BDP kot referenčnim merilom za leta, v katerih naj bi primanjkljaj sektorja država presegel referenčno vrednost, v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1467/97.
- (11) Glede na pot gibanja očiščenih odhodkov kot edinega operativnega referenčnega okvira za spremljanje skladnosti, ki je določen v priporočilu Sveta, s katerim se potrdi načrt Slovaške, in v tem priporočilu, ter na podlagi okvira Komisije za srednjeročne projekcije javnega dolga in jesenske napovedi Komisije 2024 naj bi se primanjkljaj sektorja država zmanjšal s 5,8 % BDP v letu 2024 na 1,9 % do leta 2027. Podobno naj bi glede na predpostavke v načrtu primanjkljaj v letu 2027 padel pod referenčno vrednost primanjkljaja v višini 3 %.
- (12) Na podlagi korektivne poti gibanja očiščenih odhodkov, ki jo je treba priporočiti, okvira Komisije za srednjeročne projekcije javnega dolga in jesenske napovedi Komisije 2024 bi se dolg sektorja država povečal z 58,9 % BDP ob koncu leta 2024 na 60,7 % ob koncu leta 2027.
- (13) Ukrepi za proračunsko konsolidacijo bi morali na splošno zagotoviti trajno odpravo čezmernega primanjkljaja, hkrati pa bi morali biti usmerjeni v izboljšanje kakovosti in strukture javnih financ, ohranitev naložb ter krepitev potenciala rasti gospodarstva. Fiskalne in širše ekonomske reforme bi morale prispevati k trajnostnemu povečanju potenciala rasti in odpornosti gospodarstva ter podpirati fiskalno vzdržnost.

- (14) Svet ugotavlja, da natančna metodologija za oceno učinkovitega ukrepanja v okviru novega fiskalnega okvira še ni v celoti razvita, zato meni, da je potrebna pravočasna razprava o metodologiji.
- (15) V skladu s členom 8(3) Uredbe 1467/97 se odločitev Sveta o razveljavitvi postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem v skladu s členom 126(12) PDEU sprejme le, če se je primanjkljaj zmanjšal pod referenčno vrednost in bo po napovedih Komisije pod njo ostal v tekočem in naslednjem letu –

PRIPOROČA:

1. Slovaška bi morala zagotoviti, da nominalna stopnja rasti očiščenih odhodkov ne presega najvišjih vrednosti, določenih v Prilogi I.
2. Zato bi morala Slovaška odpraviti čezmerni primanjkljaj do leta 2027.
3. Svet je določil 30. april 2025 kot rok, do katerega mora Slovaška sprejeti učinkovite ukrepe in skupaj z letnim poročilom o napredku za leto 2025 Komisiji predložiti potrebne ukrepe v skladu s členom 21 Uredbe (EU) 2024/1263. Nato bi morala Slovaška poročati o napredku pri izvajanju tega priporočila vsaj vsakih šest mesecev, dokler ni čezmerni primanjkljaj odpravljen.

To priporočilo je naslovljeno na Slovaško republiko.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik/predsednica

Najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov (letne in kumulativne stopnje rasti v nominalnem smislu)**Slovaška**

Leto		2025	2026	2027
Stopnje rasti (v %)	letna	3,8	0,9	1,6
	kumulativna*	10,3	11,2	13,0

* Kumulativne stopnje rasti se izračunajo glede na izhodiščno leto 2023.